

هم‌اندیشی‌تحوّل

در صنعت بیمه

● آرزو قدیانی

گسترش بیمه نیازمند استواری زیرساخت‌های اقتصادی آن جامعه است. تدوین و ترسیم سند چشم‌انداز بیست‌ساله آینده کشور توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام، مسیر روشنی را برای توسعه کشور به خصوص در حوزه بیمه معین کرد. همچنین ابلاغ سیاست‌های کلی بند (ج) اصل چهارم و چهار قانون اساسی در باره توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت‌ها و نگاه‌های دولتی، از سوی مقام معظم رهبری به هدایت هر چه بیشتر فعالیت‌های اقتصادی در توسعه کشور کمک نمود.

براین اساس، معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی با برگزاری جلسات متعدد با مدیران، اعضای هیئت مدیره و کارشناسان ارشد صنعت بیمه کشور در گام نخست به بررسی چالش‌های صنعت بیمه پرداخت و در گام بعدی در پی یافتن راهکارهای علمی و اجرایی برای مدیریت چالش‌ها در قالب کارگروه‌های خدمات بیمه‌ای، ساختار مالی و سرمایه‌گذاری، فناوری اطلاعات، قوانین و مقررات و نظارت برآمد.

پس از برگزاری موفقیت‌آمیز همایش اول، دومین همایش صنعت بیمه با عنوان «بیمه و اقتصاد ملی» در ۱۸ شهریور امسال در سالن همایش‌های بین‌المللی زکریای رازی برگزار شد. در این همایش کارگروه‌هایی متشکل از بیمه‌های دولتی و خصوصی پیرامون موضوعات صنعت، خدمات، بازار پول و سرمایه، اتکایی، خانواده و محصولات کشاورزی به ارائه طرح و برنامه پرداختند که نتایج برگزاری پانل‌ها و تحقیقات کارگروه‌ها به عنوان میثاق صنعت بیمه سرلوحه ادامه راه قرار گیرد. همزمان با برگزاری همایش دوم، دکتر محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، طی حکمی به دکتر داود دانش جعفری وزیر امور اقتصادی و دارایی ده

محور فعالیت و توسعه صنعت بیمه را ابلاغ کردند.

ابلاغ این حکم، سرآغاز تدوین برنامه تحول در صنعت بیمه کشور شد. این تحولات راهکارهایی برای برون‌رفت از چالش‌ها و اجرای هر چه بهتر ۱۰ محور توسعه صنعت بیمه خواهند بود.

یافت. نتیجه‌گیری نهایی و بررسی‌های کمیته‌های پنج‌گانه در قالب مقالاتی در این همایش به مسئولان امر و دست‌اندرکاران صنعت بیمه ارائه شده و امیدواریم این حرکت که بر خاسته از توان کارشناسی داخل صنعت بیمه است، بتواند راهکار مناسبی برای برون رفت از چالش‌های مورد بررسی بیابد.

صنعت بیمه به جامعه آرامش و اطمینان می‌بخشد

دکتر غلامحسین الهام، وزیر دادگستری و سخنگوی دولت نیز در این همایش با اشاره به سیاست کیفرزایی قوه قضائیه اظهار داشت: با توجه به وضعیت زندگی و ریسک بالای زندگی صنعتی امروز، جبران خسارت‌ها از سوی مردم امکان‌پذیر نیست و باید با استفاده از امکاناتی مانند بیمه این کار انجام شود.

وزیر دادگستری بحث دیه را مسئله چالش برانگیز صنعت بیمه دانست و اظهار داشت: دیه یک ضمانت اجرایی مدنی است که در بسیاری موارد کیفری می‌شود. وزارت دادگستری به تنهایی تعیین کننده میزان دیه نیست. وظیفه وزارت دادگستری سامان دادن به امر دیه در بحث توافق و مصالحه و دوطرف دعواست. به عبارت دیگر وزارت دادگستری تعیین کننده دیه نیست بلکه کاشف قیمت آن با توجه به اعیان سه‌گانه است.

اقتصاد دولتی مهم‌ترین چالش صنعت بیمه است

دکتر داود دانش جعفری، وزیر امور اقتصادی و دارایی سخنران دیگر این همایش، اولین چالش این صنعت را دولتی بودن آن دانست و گفت: بحث دولتی بودن اقتصاد، مهم‌ترین چالش صنعت بیمه در بلند مدت و مانعی برای توسعه آن به شمار می‌آید چرا که در اقتصاد دولتی میزان مراجعه به بیمه کاهش می‌یابد. پایین بودن ضریب نفوذ بیمه نیز یکی از نتایج عمده اقتصاد دولتی است. در واقع همبستگی زیادی بین دولتی بودن اقتصاد و عدم مراجعه به بیمه یا ضریب نفوذ بیمه وجود دارد. ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی تکلیف این موضوع را روشن کرد و کشور در آینده دولتی هدایت‌گر و سیاست‌گذار و نه دولتی بنگاهدار خواهد داشت.

وزیر دارایی تصریح کرد: در بحث بیمه زلزله بهتر است که کمک دولت از بعد از زلزله به قبل از زلزله تغییر یابد، بنابراین برای توسعه صنعت بیمه باید مکانیسم تصمیم‌گیری و پرداخت خسارت در چارچوب یک زنجیره بسته و خودکار صورت گیرد که لازمه آن بازنگری در این تفکر است. در این راستا باید اصلاحاتی در قوانین قدیمی بیمه کشور که حاصل تفکر حاکم در آن مقطع بوده، انجام شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی نبود شرکت‌های بزرگ فراملی و منطقه‌ای و نیاز به دریافت بیمه‌های اتکالی از خارج از کشور را یکی دیگر از مشکلات صنعت بیمه برشمرد و گفت: برای رفع این مشکل

دکتر سید حمید پورمحمدی، معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی

نهادهای پولی و مالی کارآمد موتور محرکه اقتصاد کشور است

دکتر سید حمید پور محمدی معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی در همایش «مدیریت بر چالش‌های فراروی صنعت بیمه» گفت: دستیابی به اهداف اقتصادی کشور، سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی و دولت، جز با وجود نهادهای پولی و مالی کارآمد محقق نمی‌شود. نهادهای پولی و مالی کارآمد موتور محرکه اقتصاد کشور است و اگر این موتور معیوب باشد، امیدی به تحرک جدی در اقتصاد نخواهیم داشت. بر این اساس از سال گذشته شورایی با عنوان «اصلاحات اساسی در صنعت بیمه» با عضویت مدیران عامل شرکت‌های بیمه دولتی در معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل شد. این شورا دارای ۵ کمیته است و اصلاحات صنعت بیمه را بررسی می‌کند.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی ادامه داد: بررسی خدمات بیمه‌ای، لزوم اصلاح این بخش و انجام نوآوری‌های جدید به عنوان یکی از این کمیته‌ها با مدیریت بیمه البرز؛ کمیته امور مالی، شفافیت مالی و گزارشگری با مدیریت بیمه آسیا؛ کمیته اصلاحات ساختار قوانین و مقررات و نظارت با مدیریت بیمه دانا برای انجام اصلاحات اساسی شرکت‌های بیمه مشمول خصوصی سازی تشکیل شد.

دکتر پورمحمدی افزود: دیگر کمیته تشکیل شده، کمیته توسعه بیمه الکترونیک، فناوری اطلاعات و ارتباطات در صنعت بیمه کشور است که با مدیریت بیمه ایران بررسی‌های لازم را انجام داد. همچنین چگونگی واگذاری سهام سه شرکت بیمه دولتی به بخش خصوصی از طریق سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ و آماده‌سازی و ارائه سازوکارهای مربوطه توسط کمیته خصوصی سازی شرکت‌های بیمه دولتی با مسئولیت مدیرکل امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی بررسی شد.

کمیته پنجم نیز به بررسی چالش‌های فراروی بیمه مرکزی و شیوه‌های نظارت صنعت بیمه از دید بیمه مرکزی ایران اختصاص

■ دکتر پورمحمدی: دستیابی به اهداف اقتصادی کشور جز با وجود نهادهای پولی و مالی کارآمد محقق نمی‌شود. نهادهای پولی و مالی کارآمد موتور محرکه اقتصاد کشور است و اگر این موتور معیوب باشد، امیدی به تحرک جدی در اقتصاد نخواهیم داشت

دکتر غلامحسین الهام، وزیر دادگستری و سخنگوی دولت

حوزه مالی از آنها متأثر می‌شود. در بحث چالش‌های مستقیم، عواملی مانند شفاف نبودن صورت‌های مالی، ناکافی بودن کنترل‌های داخلی اندک بودن منابع مالی، بالا بودن قیمت تمام‌شده خدمات، ناهماهنگی در تهیه و تنظیم بودجه و شمول قوانین و مقررات مالی متعدد به چشم می‌خورد.

مدیر عامل بیمه آسیا شفاف نبودن صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه به صورت کامل را ناشی از نبود استاندارد حسابداری مناسب برای فعالیت شرکت‌های بیمه، عدم هماهنگی در طبقه‌بندی اطلاعات و سایر عوامل دانست و ادامه داد: شفاف بودن اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی به عواملی همچون مستند بودن قابل رسیدگی و اثبات بودن، قابل اعتماد بودن، صحیح بودن و سایر عوامل بستگی دارد.

معصوم ضمیری چالش‌های غیرمستقیم را ناشی از ساختار نامناسب صنعت بیمه، تسری قوانین متعدد غیرمالی بر شرکت‌های بیمه و وجود دستگاه‌های نظارتی متعدد، محدودیت اختیارات مدیران شرایط نابرابر در بازار بیمه و عدم توسعه فناوری اطلاعات در شرکت‌های بیمه دانست.

وی همچنین به ارائه راهکارهایی برای رفع مشکلات ذکر شده پرداخت و گفت: معافیت شرکت‌های بیمه از شمول قوانین مالی و نظارتی متعدد و اداره آنها بر اساس قانون تجارت و اساسنامه مصوب و اصلاح اساسنامه شرکت‌های بیمه متناسب با قانون تجارت می‌تواند به ارتقای وضعیت موجود شرکت‌های بیمه دولتی بیانجامد.

تعدد واحدهای نظارتی یکی از چالش‌های حوزه نظارت

هادی اویار حسین، دیگر سخنران این همایش به بررسی چالش‌ها و راهکارهای کنترل و نظارت در شرکت‌های بیمه پرداخت و گفت: شرکت‌های بیمه دولتی تحت دو گونه نظارت قرار دارند. نظارت دستگاه‌ها یا موسسات بیرونی که به موجب قوانین موجود، توسط دولت اعمال می‌شود و نظارت و کنترل داخلی که توسط خود شرکت‌های بیمه طراحی و به اجرا گذاشته می‌شود و به صورت مدیریت بازخورد عملیات نمایان می‌شود. بنابراین چالش‌های حوزه

دولت در صدد افزایش سرمایه بیمه اتکایی و در نظر گرفتن یک میلیارد دلار سرمایه به عنوان یک سازوکار جدید است که امیدواریم با این اقدام ظرفیت شرکت‌های بیمه افزایش یابد.

توسعه صنعت بیمه در گرو تعریف استانداردهای بیمه‌ای

دکتر نوروز کهزادی رئیس کل بیمه مرکزی ایران نیز در این همایش یکی از الزامات صنعت بیمه را راه‌اندازی بیمه‌های الکترونیک دانست و اظهار داشت: برای توسعه صنعت بیمه راهی جز تعریف استانداردهای بیمه‌ای وجود ندارد.

دکتر کهزادی افزود: ضریب نفوذ بیمه در بخش بیمه‌های بازرگانی حدود ۱/۴ درصد و در کل ۴/۱ تا ۴/۳ درصد است. آمارهای مربوط به ضریب نفوذ بیمه بین‌المللی شامل تمام انواع رشته‌های بیمه‌ای است. بر این اساس با احتساب آمار حق بیمه‌های دریافت‌شده توسط تمامی نهادهای بیمه‌ای و درمانی کشورمان، ضریب نفوذ بیمه در کشور به ۴/۱ درصد می‌رسد.

چالش‌ها و راهکارهای توسعه صنعت بیمه کشور

رئیس کل بیمه مرکزی ایران گفت: یکی از الزامات نظارت در صنعت بیمه ایجاد ابزارهای قانونی مناسب، مقررات مورد نیاز و تدوین آئین‌نامه‌ها است. یکی از راه‌های مناسب نظارت بر عملکرد شرکت‌های بیمه، نظارت ابتدایی خود شرکت‌های بیمه بر عملکردشان و سپس نظارت نهایی توسط بیمه مرکزی است.

در همایش مدیریت بر چالش‌های فراروی صنعت بیمه ابراهیم امین مدیر عامل بیمه البرز؛ معصوم ضمیری، مدیر عامل بیمه آسیا؛ هادی اویار حسین، مدیر عامل بیمه دانا؛ جواد سهامیان مقدم، مدیر عامل بیمه ایران؛ محمد ابراهیم منصور خاکی، مدیر کل امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی پنج مقاله ارائه کردند که خلاصه‌ای از متن آنها به ترتیب زیر آورده می‌شود

عدم پاسخگویی مراکز تحقیقات بیمه به نیازهای شرکت‌های بیمه

ابراهیم امین، مدیر عامل بیمه البرز توسعه بیمه در کشور را در گرو توسعه و رشد اقتصادی، گسترش فرهنگ بیمه و اصلاح ساختار صنعت بیمه دانست.

وی به کمبود تحقیقات و پژوهش‌های مرتبط با مسائل اجرایی اشاره کرد و گفت: مراکز تحقیقاتی و پژوهشی بیمه در بیشتر موارد به صورتی مستقل از شرکت‌های بیمه و مراکز اجرایی فعالیت می‌کنند و طرح‌ها و پروژه‌های تعریف‌شده در این موسسات بیشتر جنبه نظری داشته و نیازهای شرکت‌های بیمه را رفع نمی‌کند.

شفاف نبودن صورت‌های مالی یکی از چالش‌های مستقیم صنعت بیمه معصوم ضمیری مدیر عامل بیمه آسیا با بررسی چالش‌های حوزه مالی شرکت‌های بیمه در مقاله‌ای با همین عنوان پرداخت و گفت: این چالش‌ها مجموعه‌ای از مشکلات، تنگناها، محدودیت‌ها، روش‌ها قوانین، آیین‌نامه‌ها و... است که به طور مستقیم و غیرمستقیم عملکرد

■ الهام:

**دیه یک ضمانت
اجرایی مدنی است که
در بسیاری موارد
کیفری می‌شود.
وزارت دادگستری به
تنهایی تعیین‌کننده
میزان دیه نیست.
وظیفه وزارت
دادگستری سامان
دادن به امر دیه در
بحث توافق و
مصالحه دوطرف
دعاست**

سطح عمومی اشتغال و تشویق اقشار مردم به پس انداز و سرمایه‌گذاری و بهبود درآمد خانوارها عنوان کرد.

همایش بیمه و اقتصاد ملی برگزار شد فرمان تحول در صنعت بیمه ابلاغ شد

سیدحمید پورمحمدی، معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی در همایش بیمه و اقتصاد ملی گفت: این دومین گردهمایی صنعت بیمه برای بررسی نقاط ضعف این صنعت است. اولین همایش به چالش‌های درون سازمانی صنعت بیمه پرداخت و کارگروه‌های متشکل از شرکت‌های بیمه به بررسی و تحقیق این مشکلات پرداختند. در دومین همایش نقش و جایگاه صنعت بیمه در بخش‌های مختلف اقتصادی مورد بررسی قرار می‌گیرد و کارگروه‌هایی متشکل از بیمه‌های دولتی و خصوصی درباره موضوعات صنعت، خدمات بازار پول و سرمایه، بیمه‌های اتکایی، خانواده و محصولات کشاورزی به ارائه طرح و برنامه می‌پردازند و نتایج برگزاری پانل‌ها و تحقیقات کارگروه‌ها به عنوان میثاق صنعت بیمه سرلوحه ادامه کار قرار خواهد گرفت.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی حکم رئیس جمهوری به دکتر دانش جعفری راقرائت کرد.

در این حکم رئیس جمهور ضمن تأکید بر جایگاه تعیین‌کننده صنعت بیمه در پیشرفت و توسعه اقتصادی کشور و مردم، ۱۰ فعالیت این صنعت را چنین بیان کردند.

۱- ایجاد رقابت در صنعت بیمه بر پایه مشتری‌مداری، ارائه خدمات مناسب و سریع به مردم

۲- اصلاح سیستم‌های نظارتی صنعت بیمه و ارتقاء سطح سلامت صنعت بیمه

۳- گسترش فرهنگ بیمه و بهبود ضریب نفوذ بیمه به صورت فراگیر

۴- توسعه بیمه‌های عمر به منظور بالا بردن رفاه اجتماعی

۵- ارائه طرح‌های جدید بیمه‌ای (بیمه‌های خرد) برای ارائه خدمات بیمه‌ای به اقشار کم درآمد و آسیب پذیر

۶- ارتقاء سطح اشتغال و سایر شاخص‌های کلیدی اقتصاد کشور از طریق افزایش مشارکت بخش خصوصی در ارائه خدمات بیمه‌ای

۷- حمایت از تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران از طریق ارائه پوشش‌های مناسب بیمه‌ای با توجه به سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی

۸- جبران خسارت‌های اقتصادی ناشی از حوادث طبیعی با استفاده از ساز و کار بیمه

۹- گسترش فعالیت‌های بیمه اتکایی کشور به منظور کاهش میزان خروج ارز از کشور

۱۰- تدوین راهکارهای مناسب برای پیشگیری و کاهش زمینه بروز حوادث و تصادفات

دکتر داود دانش جعفری، وزیر امور اقتصادی و دارایی

نظارت به دو دسته نظارت و کنترل خارجی و نظارت و کنترل داخلی قابل تقسیم است.

وی مکانیزه نبودن عملیات صدور و پرداخت خسارت، گستردگی واحدهای صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت در سطح کل کشور استاندارد نبودن فعالیت در واحدها، تعدد واحدهای نظارتی در ساختار سازمانی را جزو چالش‌های نظارت دانست و راه‌حل‌هایی برای رفع این چالش‌ها ارائه کرد.

توسعه فناوری اطلاعات، زیرساخت توسعه صنعت بیمه کشور

جواد سهامیان مقدم در مقاله «چالش‌ها و راهکارهای توسعه فناوری اطلاعات در صنعت بیمه کشور» آورده بود: نقش فناوری اطلاعات در صنعت بیمه به صورت کلان از سه منظر اساسی حائز توجه است، نقش و تأثیر فناوری اطلاعات در فرآیند انجام عملیات بیمه‌گری، نقش فناوری اطلاعات در نتیجه عملیات بیمه‌گری و تأثیر آن در ضریب نفوذ بیمه در کشور و در نهایت نقش اطلاعات و آمار دقیق و به موقع در کیفیت اداره امور شرکت‌های بیمه.

در صورتی که بخواهیم از این سه منظر به توسعه فناوری اطلاعات در صنعت بیمه بنگریم، می‌توان به تفکیک به تحلیل حوزه‌های، مدیریت و برنامه‌ریزی، اطلاعات و محتوا، زیرساخت‌های داده و ارتباطات نرم‌افزارهای کاربردی، مسائل فرهنگی و حوزه کاربران پرداخت.

مدیر عامل بیمه ایران با تشریح هر یک از حوزه‌های فوق، به ارائه راهکارهای پیشنهادی در این زمینه پرداخت.

اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی سازی شرکت‌های بیمه دولتی محمد ابراهیم منصور خاکی سخنان پایانی این همایش در مقاله خود

با عنوان "اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی سازی" ضمن بررسی پیشینه خصوصی سازی در کشورهای دنیا، محورها و عناوین

اصلی سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی را شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی، گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تامین

عدالت اجتماعی، ارتقاء کارایی بنگاه‌های اقتصادی و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری، افزایش رقابت پذیری در اقتصاد ملی

افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی، کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی، افزایش

دکتر دانش جعفری:
پایین بودن ضریب نفوذ بیمه نیز یکی از نتایج عمده اقتصاد دولتی است. ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی تکلیف این موضوع را روشن کرد و کشور در آینده دولتی هدایت‌گر و سیاست‌گذار و نه دولتی بنگاهداری خواهد داشت

دکتر پرویز داودی، معاون اول رئیس جمهور

رئیس جمهور محترم و تعیین محورهای مورد نظر ایشان، مسیر تحول بیمه را روشن و از جهاتی کار را آسان تر کرد ولی در چارچوب اجرایی کردن این حکم و ابعاد آن باید برنامه‌های متنوعی در زمینه‌های مختلف طراحی شود.

دکتر دانش جعفری یکی دیگر از برنامه‌های فراروی صنعت بیمه را اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی ذکر کرد و گفت: براساس این سیاست باید نقش دولت در اقتصاد متحول شود و دولتی که تصدی‌گراست باید به دولتی برنامه‌ریز، ناظر و هدایتگر تبدیل شود.

بیمه باید متناسب با سیاست‌های توسعه کشور رشد کند معاون اول رئیس جمهور در همایش بیمه و اقتصاد ملی گفت: فعالیت‌های بیمه باید پاسخگوی حجم بالای انتظارات دولت نهم مردم و چشم‌انداز سند ۲۰ ساله کشور باشد.

معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر ضرورت شفافیت، رعایت اخلاق، کاهش هزینه‌های بالا، توسعه سیستم‌های آموزشی مدیریت، مسئولیت‌پذیری، ارائه اختیارات لازم، ورود به صحنه‌های بین‌المللی و گسترش شعب بیمه، افزود: ما انتظار داریم بیمه را در چنین جایگاه‌هایی مشاهده کنیم. بیمه باید متناسب با سیاست‌های توسعه و پیشرفت در زمینه‌های گوناگون تحرک داشته و رشد کند. بیمه باید در خصوص تامین مسکن مورد نیاز جامعه مطابق با سیاست‌های دولت، حمایت از نخبگان، سرمایه‌گذاری نفت و گاز بورس، سرمایه، توسعه صادرات غیرنفتی و خدمات فنی و مهندسی خود را با برنامه‌های کشور هماهنگ کند.

معاون اول رئیس جمهوری با بیان اینکه بیمه در زمینه اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی نیز نقش اساسی داشته و هم بخشی از این اجراست و هم می‌تواند به اجرای آن به دولت کمک کند، گفت: بیمه در کنار فعالیت‌های خود می‌تواند در ایجاد اشتغال بنگاه‌های زودبازده و سوق دادن منابع بانکی به سمت واحدهای کوچک اقدام کند.

داودی با بیان ضرورت خروج دولت از فعالیت در صحنه‌ها و زمینه‌های مختلف و ایفای نقش حاکمیتی افزود: صنعت بیمه در کشور باید ضامن و جانشین دولت در چنین صحنه‌هایی باشد تا

ضریب نفوذ بیمه در ایران ۴/۲ درصد است

دکتر نوروز کهزادی رئیس کل بیمه مرکزی ایران در همایش بیمه و اقتصاد ملی ضمن ارائه آماری از عملکرد سال گذشته صنعت بیمه گفت: در سال ۱۳۸۵ حق بیمه تولیدی کشور با ۲۳/۴ درصد رشد به ۵۶۴/۲۶ میلیارد ریال رسید که ۶۱ درصد آن متعلق به پوشش‌های بیمه‌ای بدنه و ثالث اتومبیل است. این رشد بیشتر از نرخ تورمی است که در اقتصاد وجود دارد و نشان دهنده تلاش شرکت‌های بیمه، نمایندگان و کارگزاران بیمه است. همچنین در این سال، تعداد خسارات با ۱۹ درصد رشد به ۳ میلیون و پانصد هزار فقره رسید.

دکتر کهزادی افزود: ایران به لحاظ ضریب نفوذ بیمه ایران در بین ۲۰۰ کشور جهان رتبه‌سی و دوم را در صنعت بیمه به خود اختصاص داده که این امر نشانگر رشد صنعت بیمه در کشور است.

رئیس کل بیمه مرکزی ایران در خصوص برنامه‌های بیمه مرکزی گفت: براساس برنامه‌های پیش‌بینی شده، بیمه مرکزی نظارت تعرفه‌ای خود را به سمت نظارت مالی سوق خواهد داد. همچنین توسعه بیمه‌های الکترونیکی، تکمیل شرکت‌های بیمه و توجه به بیمه اتکایی، توجه ویژه به بیمه تکافل و بیمه‌های اعتباری برای کمک به سیستم بانکی را در دستور کار خود قرار داده است.

اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، مهم‌ترین برنامه صنعت بیمه است

دکتر داود دانش جعفری، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در همایش بیمه و اقتصاد ملی گفت: برای رسیدن به اهداف چشم‌انداز بیست ساله کشور باید برنامه‌های پنج‌ساله توسعه طراحی شود و تمهیداتی اندیشیده شود. به بیان دیگر تحول در ابعاد مختلف باید انجام شود. گرچه کانون تحول، افزایش قدرت تولیدی کشور و تولید ناخالص داخلی است، در کنار آن باید برنامه‌ریزی‌های مناسب جهت توزیع مناسب ثروت از محل افزایش تولید انجام شود. همچنین برای افزایش تولید باید شاهد سرمایه‌گذاری بیشتر باشیم و برای افزایش سرمایه‌گذاری نیز باید نهادهایی که می‌توانند در تامین سرمایه نقش مناسب داشته باشند، فعال تر شوند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی بانک، بیمه و بورس را سه نهاد موثر در این زمینه عنوان کرد و ادامه داد: هر سه نهاد می‌توانند در تامین منابع مالی مناسب برای سرمایه‌گذاری موثر باشند. گرچه در سال‌های گذشته، بانک‌ها محور اصلی تامین سرمایه بودند و ما جزو کشورهای «بانک‌محور» بودیم. اما اکنون لازم است تحولات زیادی در دو نهاد دیگر یعنی بورس و بیمه صورت گیرد تا این دو بخش به نیازهای کنونی کشور پاسخ دهند. تحرکات بسیار خوب در سال‌های اخیر در حوزه بورس انجام شده است و صنعت بیمه هم باید پایه‌پای دو نهاد دیگر نقش جدی‌تری نسبت به گذشته در بازار سرمایه و تامین سرمایه کافی برای کشور ایفا کند.

بر این اساس کارهای زیادی باید در صنعت بیمه انجام شود. حکم

■ دکتر داودی:
بیمه باید متناسب
با سیاست‌های
توسعه و پیشرفت
در زمینه‌های
گوناگون
تحرک داشته
و رشد
کند

دکتر نوروز کهزادی، رئیس کل بیمه مرکزی ایران

فعالیت‌ها ادامه یابد.

شرکت‌های بیمه حلقه معتمد بین مردم و بازار سرمایه هستند

در بخش دوم همایش بیمه و اقتصاد ملی، ۶ میزگرد با عناوین صنعت، خدمات، بازار پول و سرمایه، اتکایی، خانواده و محصولات کشاورزی به صورت همزمان در ۶ سالن مجزا برگزار شد. در این میزگردها، مسائل و موضوعات صنعت بیمه در حوزه‌های مختلف از دید صاحب‌نظران و کارشناسان مورد بررسی قرار گرفت. میزگرد بیمه بازار پول و سرمایه با محوریت بیمه‌آسیا و با مشارکت شرکت‌های بیمه ملت، رازی، معلم (صادرات و سرمایه‌گذاری) و حضور کارشناسان و صاحب‌نظران بازار سرمایه، مسائل و مشکلات این حوزه را در سرفصل‌های وضعیت حال و آینده بازار سرمایه، همکاری متقابل بازار سرمایه و شرکت‌های بیمه، موانع سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه و... بررسی کرد. در این میزگرد معصوم ضمیری رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل بیمه‌آسیا، دکتر رضا راعی مدیرعامل بانک تجارت، دکتر مسعود حجاریان مدیرعامل بیمه ملت و دکتر بهمن آرمان مشاور مدیرعامل بانک توسعه اسلامی سخنرانی کردند. معصوم ضمیری، در این میزگرد گفت: شرکت‌های بیمه می‌توانند با تفکرات جدید، نوآوری و اعتمادسازی در ایجاد ارتباط بین مردم و بازار سرمایه بسیار مؤثر باشند. بازار سرمایه باید شرکت‌های بیمه را به عنوان یک حلقه واسط و معتمد بین خودشان و مردم تلقی کند. چراکه وجود منابع مازاد مالی در جامعه ما، این امکان را به شرکت‌های بیمه می‌دهد تا به شکل صحیح و منطقی این منابع را به بازار سرمایه متصل کنند.

مدیرعامل بیمه‌آسیا با تأکید بر اتخاذ سیاست‌گذاری واحد برای بازار سرمایه، بانک‌ها و بیمه‌ها، بیان داشت: در این سیاست‌گذاری واحد باید نقش و جایگاه هر یک از این نهادها مالی به صورت شفاف تعریف شود. کارایی بهترین قانون بیمه‌ای با وجود نقص در قوانین بازار سرمایه بسیار ضعیف است.

رئیس هیئت مدیره بیمه‌آسیا با اشاره به ضرورت وجود عناصر سه‌گانه سرمایه، بستر مناسب فعالیت و مدیریت بهینه برای فعالیت‌های

اقتصادی، اظهار داشت: در مقایسه با ملل پیشرفته، ثروت و سرمایه به حد کفایت در کشور وجود دارد و لازمه فعالیت‌های مناسب اقتصادی، آماده‌سازی بسترها و مدیریت آگاهانه است. بنابراین مسئولین صنعت بیمه باید زمینه فعالیت‌های اقتصادی هر چه بیشتر را به وجود آورند و این امر تنها با نوآوری و تفکرات جدید میسر خواهد شد.

دبیر میزگرد بیمه، بازار پول و سرمایه با مخاطب قرار دادن شرکت‌های بیمه دولتی و خصوصی بیان داشت: شرکت‌های بیمه از یک سو از طریق آگاه‌سازی مردم از خدمات خود می‌توانند به نحوی افراد را آموزش دهند تا خطر فروپاشی مالی را تا حد زیادی کاهش دهند و از سوی دیگر با جبران خسارت‌های وارد شده، بارقه امید را در دل فعالین اقتصادی روشن نگه‌دارند.

دکتر رضا راعی، مدیرعامل بانک تجارت دیگر سخنران میزگرد گفت: در کشور ما بیشتر ریسک‌های عملیاتی تحت پوشش قرار می‌گیرند تا ریسک‌های مالی. وی افزود: متأسفانه در کشور ما هیچ شرکت بیمه‌ای سپرده‌ها و پس‌اندازهای مردم را تحت پوشش بیمه قرار نمی‌دهد. همچنین در خصوص استفاده کنندگان از تسهیلات بانکی به خوبی این نقیصه مشاهده شده است.

وی اظهار داشت: بر اساس مصوبات اصل ۴۴ قانون اساسی بانک‌ها موظف به ارائه تسهیلات به خریداران سهام هستند، بنابراین شرکت‌های بیمه می‌توانند با درپیش گرفتن سازوکار مناسب، به ارائه پوشش‌های بیمه‌ای به بانک‌ها و موفقیت هر چه بیشتر اجرای این اصل کمک نمایند.

دکتر مسعود حجاریان، مدیرعامل بیمه ملت و عضو این میزگرد صنعت بیمه کشور را وابسته به نیروی انسانی دانست و خواستار توجه بیشتر به تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد شد.

مدیرعامل بیمه ملت گفت: اصولاً صنعت بیمه نقش مؤثری در توسعه بازار پول و سرمایه دارد. شرکت‌های سرمایه‌گذاری وابسته به بیمه‌ها می‌توانند مورد اعتماد مردم باشند. اگر این گونه شرکت‌ها نقش خود را به خوبی ایفا کنند می‌توانند در جلب اعتماد مردم و انتقال سپرده‌های آنها به بازار سرمایه و در نتیجه رونق هر چه بیشتر اقتصاد کشور موفق باشند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: پس‌اندازهای مردم در کشور ما عمدتاً به سیستم بانکی منتقل می‌شود. در حالی که در کشورهای پیشرفته، یک سوم از کل سپرده‌ها در اختیار بیمه‌ها قرار می‌گیرد. شاید دلیل آن را بدون ریسک بودن سپرده‌ها در بخش بانک بدانیم. چرا که سرمایه‌گذاری در بخش سرمایه و خرید سهام در واقع انتقال سپرده‌های مردم به حوزه‌ای است که همراه ریسک است.

دکتر بهمن آرمان، مشاور مدیرعامل بانک توسعه اسلامی و عضو کارگروه بیمه، بازار پول و سرمایه؛ نهادسازی را اصل مهم برای توسعه

■ دکتر کهزادی:
یکی از الزامات
نظارت در صنعت
بیمه ایجاد ابزارهای
قانونی مناسب
مقررات مورد نیاز و
تدوین آئین‌نامه‌ها
است. یکی از راه‌های
مناسب نظارت بر
عملکرد شرکت‌های
بیمه نظارت ابتدایی
خود شرکت‌های بیمه
بر عملکردشان و
سپس نظارت نهایی
توسط بیمه
مرکزی است

معصوم ضمیری، رئیس هیات مدیره و مدیر عامل بیمه آسیا

۲- بیمه، بازار پول و سرمایه (بیمه آسیا، ملت، دی، صادرات و سرمایه گذاری) زمینه‌های همکاری بین بازار پول، سرمایه و صنعت بیمه بسیار متنوع است و برای تبیین آن، همکاری بخش‌های مذکور ضرورت دارد.

- بخشی از چالش‌های موجود در هر یک از بخش‌های بازار پول، بازار سرمایه و صنعت بیمه با همکاری دو بخش دیگر قابل رفع است.
- حضور صنعت بیمه در بازار سرمایه و بازار پول باید تقویت شود. در این خصوص بازنگری در آیین‌نامه‌های سرمایه‌گذاری و تدوین راهکارهای لازم و مناسب ضروری است.
- با ارتباط تنگاتنگی که بین سه بخش بازار پول، بازار سرمایه و صنعت بیمه وجود دارد همکاری دائمی و مستمر آنان در زمینه‌های مختلف ضروری است.
- سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه اعم از خصوصی و دولتی در بازار اولیه موجب ایجاد فرصت‌های شغلی و تقویت تولید می‌شود که توجه به آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.
- با توجه به مسئولیت مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی در هر سه بخش، تشکیل کارگروهی با حضور نمایندگان از هر بخش و با مدیریت وزارت امور اقتصادی و دارایی توصیه می‌شود.

۳- بیمه‌های خانواده (بیمه البرز، کارآفرین، سامان و پاسارگاد)

- در کارگروه بیمه خانواده، با توجه به ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی خاص خانواده ایرانی این چنین بر شمرده شد: اتکای زیاد اعضا به سرپرست خانواده، فقدان تحلیل هزینه و فایده در تصمیمات خانوارهای ایرانی، فقدان نگرش بلندمدت و تمرکز بر کسب بازده در کوتاه‌مدت، بلوغ دیررس اجتماعی و مالی فرزندان، مسئولیت‌پذیری والدین نسبت به فرزندان در زمینه‌های مختلف از قبیل آموزش، اشتغال، ازدواج، خرید مسکن، خرید خودرو و...
- عدم تمایل به استفاده از حمایت‌های حمایتی و فقدان نظام تأمین اجتماعی فراگیر در کشور و نیز توجه به وضعیت موجود صنعت بیمه کشور در ارائه محصولات بیمه‌ای مرتبط با خانواده‌ها. این کارگروه سبب جدیدی از محصولات جدید بیمه‌ای را به منظور برطرف نمودن

بازارهای مالی و سرمایه کشور دانست و گفت: در کنار نهادسازی شرکت‌های ما باید از مدیریت کارآمد و متخصص بهره‌مند شویم. دکتر آرمان افزود: بازار پول و سرمایه کشور ما نباید مجزا از سایر کشورهای منطقه و دنیا در نظر گرفته شود چرا که ابزارهای مالی بسیار متفاوت و متنوعی در دنیا وجود دارد و ما نباید از آنها غافل باشیم. وی افزود: برای کاهش ضریب ریسک و ظرفیت‌سازی در کشور شرکت‌های بیمه باید وارد بازار اولیه شوند چرا که ریسک کمتری دارد و منافع بلندمدت‌تری را برای این شرکت‌ها به ارمغان می‌آورد. در این زمینه شرکت‌های بیمه می‌توانند با ارائه محصولات جدید و متنوع بیمه‌ای در جذب منابع مالی و انتقال آنها به بازار اولیه موفق عمل کنند.

نتایج کار میزگردهای همایش بیمه و اقتصاد ملی:

در پایان همایش بیمه و اقتصاد ملی نتایج کار میزگردها را سید حمید پور محمدی، معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی قرائت کرد. این نتایج به قرار زیر است:

۱- میزگرد بیمه، صنعت و معدن (انرژی و حمل و نقل) (بیمه ایران، پارسیان توسعه و دی)

- مدیران صنایع، معادن، نفت، گاز، پتروشیمی و صنعت حمل و نقل، بهترین روش مدیریت ریسک و انتقال خطر و تامین پوشش بیمه‌ای جامع و همه‌جانبه را فراهم نمایند.
- سرمایه‌های شرکت‌های بیمه به منظور ایجاد ظرفیت مالی مناسب جهت پذیرش سهم بیشتری از هر ریسک افزایش پیدا کند و برای تعامل با بیمه‌گران اتکائی بین‌المللی راهبردی تدوین شود.
- با همکاری مدیران صنایع و صنعت بیمه، شناسایی انواع خطرات و ریسک‌های مالی در صنایع با توجه به ماهیت ریسک، پتانسیل بالای حادثه‌پذیری، تجمع مبالغ زیاد سرمایه‌های در معرض خطر در یک محل چه در زمان ایجاد و چه در دوره بهره‌برداری صورت گیرد.
- در بخش انرژی، با توجه به ظرفیت‌های کم مالی، لازم است ضمن جلب همکاری بیمه‌گذار این بخش (وزارت نفت) نسبت به افزایش میزان قابل قبول تعهدات در داخل کشور اقدام شود. همچنین در کنار آن بومی کردن توان فنی در ارزیابی و اندازه‌گیری ریسک‌های انرژی از طریق برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی، در برنامه صنعت بیمه قرار گیرد.
- صنعت بیمه نسبت به اصلاح و به روز کردن نمودن مقررات و آئین‌نامه‌ها با هدف تسهیل در ارائه پوشش‌های بیمه‌ای صنایع مادر با ارزان‌ترین قیمت اقدام نماید.
- صنعت بیمه کشور با تمهیدات و مکانیزم مالی مناسب شرایط عرضه بیمه‌نامه‌های اعتباری را جهت توسعه سرمایه‌گذاری داخلی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای بخش صنایع زیربنایی را در کشور فراهم نماید.

■ ضمیری:
وجود منابع مازاد مالی در جامعه ما این امکان را به شرکت‌های بیمه می‌دهد تا به شکل صحیح و منطقی این منابع را به بازار سرمایه متصل کنند

میزگرد بیمه، بازار پول و سرمایه

نیازها معرفی نموده است.

● بیمه‌های عمر و بیمه‌های عمر و پس انداز شامل: بیمه تأمین آتیه فرزندان، بیمه جهیزیه، بیمه مهریه، بیمه تحصیلی فرزندان و بیمه خردسالان، بیمه عمر و پس انداز دو نفره، بیمه عمر و پس انداز با پرداخت قسمتی از سرمایه طی دوره، بیمه مستمری و بیمه بازنشستگی.

● بیمه‌های حوادث

● طرح‌های جامع مربوط به خانه و خانواده

● بیمه جامع مسکن و اتومبیل

● بیمه مسئولیت مدنی در قبال اشخاص ثالث

● بیمه درمان تکمیلی انفرادی

۴- بیمه اتکایی (بیمه مرکزی ایران و بیمه اتکایی امین)

در این میزگرد نتایج زیر بدست آمد:

● تحریم‌های آمریکا و همچنین وقایع ۱۱ سپتامبر که منجر به کاهش ظرفیت‌های اتکایی و در نتیجه افزایش حق بیمه‌های اتکایی برای صنعت بیمه کشور شده است.

● افزایش سرمایه بیمه مرکزی ایران و شرکت‌های بیمه و شرکت‌های بیمه اتکایی امین.

● به منظور امکان رقابت بیمه اتکایی کشور با شرکت‌های مشابه در آسیا و آفریقا فراهم شود.

● به منظور جلوگیری از خروج ارز بابت پرداخت حق بیمه اتکایی.

● افزایش ظرفیت و نگهداری برای برخی از ریسک‌های بزرگ

● ظرفیت مشترک در بیمه مرکزی ایران با همکاری شرکت‌های بیمه دولتی که با راهبری بیمه مرکزی تشکیل شده است، تقویت گردد.

● اخذ مصوبات هیئت وزیران در راستای حل موضوع تحریم‌ها برای مقابله با مشکلات ایجاد شده ناشی از تحریم‌ها

● تلاش برای اخذ رتبه بندی برای بیمه‌گران کشور به منظور افزایش میزان قبولی از خارج از کشور

● حل و فصل مشکلات مربوط به انتقال ارز از طریق تعامل لازم با سیستم بانکی کشور.

۵- بیمه و خدمات (بیمه دانا، نوین و سینا)

● فقدان منابع انسانی آموزش دیده

● عدم سرمایه‌گذاری متمرکز و نیرومند

● نیاز به توسعه فرهنگ بیمه‌ای از طریق رسانه‌های عمومی

● در بخش خدمات بیشترین توجه به خدمات حمل و نقل اعم از دریایی و هوایی و زمینی شده است و انواع پوشش‌های بیمه‌ای در حال حاضر ارائه می‌شود.

● از آنجایی که یکی از اهداف چشم انداز و برنامه دولت توسعه گردشگری است این بخش نیازمند توجه و گسترش ویژه بوده و بایستی تعریف مجددی برای انواع خدمات بیمه‌ای مورد نیاز ارائه شود.

● از عوامل بازدارنده توسعه بخش خدمات می‌توان به باورهای نادرست، دشواری در تحلیل ریسک، بالا بودن نرخ و نظارت‌های غیرفنی می‌توان اشاره کرد.

● ایجاد یک واحد مسئول امور بیمه‌ای و اداره بیمه‌نامه‌ها در سازمان‌های بزرگ ملی از جمله در سازمان گردشگری و طراحی برنامه‌های آموزشی جدید در این بخش مورد تأکید قرار گرفت.

● توانمندی‌های کشورهای در زمینه گردشگری و نیاز به برخی پوشش‌های بیمه‌ای در این حوزه معرفی شد.

● انواع بیمه‌نامه‌های مورد نیاز در بخش خدمات از جمله گردشگری صنایع هوایی، خدمات دریانوردی و بندری مورد بررسی قرار گرفت.

● ایجاد موضوع بیمه در موضوعات درسی دانش آموزان یک ضرورت است.

۶- بیمه و کشاورزی (صندوق بیمه محصولات کشاورزی)

● رفع موانع زیرساختی بخش کشاورزی از قبیل نبود استانداردهای تولیدی در واحدهای بهره‌بردار، مشخص نبودن ابعاد و وسعت واقعی اراضی کشاورزی، نبود شناسنامه باغات و دامداری‌ها.

● بیمه نبودن محصولات و فعالیت‌های کشاورزی بر مبنای بیمه پذیری تولیدات و خطرات مشخص و انجام محاسبات و تعیین حق بیمه بر اساس برآورد واقعی خسارات.

● تلاش در جهت ایجاد تنوع در خدمات، در راستای پاسخگویی به نیازهای متنوع کشاورزان.

● ایجاد زمینه‌های لازم برای ورود بیمه‌گران خصوصی در بیمه کشاورزی.

● افزایش حمایت‌های مالی دولت از بیمه کشاورزی در قالب بیمه اتکایی از طریق تخصیص سهمی از یارانه‌های دولت که در حال حاضر به طرق مختلف به زیربخش‌های کشاورزی تزیق می‌گردد.

● رفع موانع قانونی برای توسعه و گسترش بیمه کشاورزی.

● بهره‌گیری از تجارب موفق جهانی در زمینه هدفمند کردن یارانه‌های بیمه کشاورزی و استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته از قبیل سیستم G.I.S و R.S در استانداردهای ارزیابی‌های خسارت.

■ سهامیان مقدم:
نقش و تاثیر فناوری
اطلاعات در فرایند
انجام عملیات
بیمه‌گری، تاثیر آن
در ضریب نفوذ بیمه
در کشور و در نهایت
نقش اطلاعات و آمار
دقیق و به موقع در
کیفیت اداره امور
شرکت‌های بیمه در
صنعت بیمه حائز
اهمیت ویژه‌ای است